

Zagadnienia do egzaminu doktorskiego z dyscypliny nauki o rodzinie jako dyscypliny dodatkowej wraz z literaturą pomocniczą, stanowiące załącznik nr 2 do Uchwały nr 56/2023/2024 Rady ds. Stopni Naukowych Uniwersytetu Ignatianum w Krakowie z dnia 22 lutego 2024 r.

ZAGADNIENIA DO EGZAMINU DOKTORSKIEGO Z DYSCYPLINY NAUKI O RODZINIE

jako dyscypliny dodatkowej wraz z literaturą pomocniczą

I. Nauki o rodzinie jako dyscyplina naukowa. Geneza i rozwój.

1. Nauki o rodzinie jako dyscyplina naukowa i jej zadania. Aktualne obszary zainteresowań.
2. Związki nauk o rodzinie z innymi dyscyplinami i subdyscyplinami.
3. Metodologia badań nauk o rodzinie. Kierunki i cele badań, przedmiot i podmiot badań, zakresy/obszary badawcze nauk o rodzinie.

Literatura pomocnicza:

- Babbie E., *Badania społeczne w praktyce*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004.
- Croswell J.W., *Projektowanie badań naukowych. Metody jakościowe, ilościowe i mieszane*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2013.
- *Familiologia XXI Wieku: wyzwania i oczekiwania*, red. U. Gruca-Miąsik, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2016.
- Jakubiak K., *W poszukiwaniu genezy polskiej pedagogiki rodziny*, „Horyzonty Wychowania”, 2019, nr 47, ss. 79-87.
- Kawczyńska - Butrym Z., *Familiologia: przedmiot, zakres, metodologia badań*, „Studia nad Rodziną” 2006 nr 1-2, ss. 163-170.
- Marek Z., *Duchowość chrześcijańska w kształtowaniu dojrzałego człowieka*, „Forum Pedagogiczne” 9 (2019) 2, ss. 47-62.
- Mariański J., *Małżeństwo i rodzina jako przedmiot badań socjologicznych*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2012.
- *Nauki o rodzinie w służbie rodziny*, red. J. Stala, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Jana Pawła II, Kraków 2014.
- Opozda D., *Pedagogiczna refleksja nad rodziną w dorobku dwudziestu pięciu lat funkcjonowania Katedry Pedagogiki Rodziny w Instytucie Pedagogiki KUL*, „Biografistyka Pedagogiczna”, 2022, ss.107-122.
- Ostrouch-Kamińska J., *Przełom, przejścia, przesunięcia. Rodzina w procesie zmian*, „Pedagogika Społeczna” 2017, nr 2, ss. 83-93.
- Śliwerski B., *Nauki o rodzinie nową dyscypliną naukową*, „Szkice Familiologiczne” 2014 nr 1, ss. 11-27.

II. Małżeństwo i rodzina w perspektywie historycznej i społeczno-kulturowej.

1. Geneza fenomenu małżeństwa i rodziny. Małżeństwo i rodzina w ujęciu interdyscyplinarnym, redefinicje rodziny. Historyczne i współczesne modele funkcjonowania rodziny. Zróżnicowane formy życia rodzinnego.
2. Przemiany rodziny w zakresie struktury rodziny, ról małżeńskich i rodzinnych, pozycji dziecka w rodzinie, funkcji rodziny oraz relacji i więzi rodzinnych. Źródła przemian.
3. Uwarunkowania i przebieg przygotowania do małżeństwa i rodziny.
4. Opieka, wychowanie, samowychowanie, socjalizacja i kształcenie w rodzinie.

Literatura pomocnicza:

- Adamski F., *Rodzina. Wymiar społeczno-kulturowy*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2002.
- *Pedagogika rodziny na początku XXI wieku w świetle pojęć i terminów*, red. B. Sieradzka-Baziur, Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum w Krakowie, Kraków 2018.
- *Psychologia rodziny*, red. I. Janicka, H. Liberska, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2014.
- Szendlak T., *Socjologia rodziny. Ewolucja, historia, zróżnicowanie*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2015.
- Wilk J., *Pedagogika rodziny*, Wydawnictwo Narracje, Lublin 2021.
- Błasiak A., *Między (nie)obecnością a zaangażowaniem. Rodzicielstwo rekonstruowane w ponowoczesności*, Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum w Krakowie, Kraków 2019.
- Błasiak A., *Tendencje zmian we współczesnych rodzinach w ponowoczesności*, „Horyzonty Wychowania” Vol. 18, No. 45 (2019), ss.11-21.
- Doniec R., *Rodzina polska w XXI wieku – przemiany i kondycja. Próba syntezy*, „Pedagogika Społeczna” 2013 nr 4, ss. 45-73.
- Kądziołka W., *Historia i literatura o rodzinie*, Petrus, Kraków 2013.
- Kocik L., *Wzory małżeństwa i rodziny: od tradycyjnej jednorodności do współczesnych skrajności*, Krakowskie Towarzystwo Edukacyjne, Kraków 2002.
- Szulakiewicz W., *Rodzina w życiu uczonych w świetle wybranych egodokumentów*, „Horyzonty Wychowania”, 2019, nr 47, ss. 33-43.
- Topij-Stempińska B., *Rodzina i jej przemiany na przestrzeni wieków*, w: *Wybrane zagadnienia pedagogiki rodziny*, red. A. Błasiak, E. Dybowska, Wyższa Szkoła-Filozoficzno-Pedagogiczna „Ignatianum”, Wydawnictwo WAM, Kraków 2010, ss. 25-42.
- *W kręgu badań przeszłości życia rodzinnego*, red. B. Stawoska-Jundziłł, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2007.
- *Współczesny i dawny obraz rodziny w literaturze, kulturze i sztuce*, red. L. Mariak, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2019.

III. Małżeństwo i rodzina – regulacje prawne i wymiar etyczny.

1. Regulacje prawne dotyczące małżeństwa i rodziny. Władza rodzicielska.
2. Prawa dziecka i rodziny w przepisach krajowych i konwencjach międzynarodowych.
3. Instytucjonalne wsparcie rodziny.
4. Etyczne aspekty małżeństwa i rodziny.

Literatura pomocnicza

- Jezierski, K., Rostek I., *Wspólne wychowanie po rozwodzie jako wyzwanie współczesności*, „Horyzonty Wychowania”, (2019), nr 18(48), ss. 23-32.
- *Miłość – płciowość – płodność: aktualne problemy etyki seksualnej*, red. P. Morciniec, Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2007.
- Prucnal-Wójcik M., *Opieka w rodzinie w świetle ustawodawstwa polskiego*, w: *Pedagogika rodziny na początku XXI wieku w świetle pojęć i terminów*, red. B. Sieradzka-Baziur, Akademia Ignatianum w Krakowie, Kraków 2018, ss. 117-135.
- Prucnal-Wójcik M., *Porozwodowe porozumienia rodzicielskie – analiza prawno-porównawcza*, „Horyzonty Wychowania”, 2021.Vol 20, No 54, ss. 11-21.
- Prucnal-Wójcik M., *Rodzina w świetle ustawodawstwa polskiego i dokumentów międzynarodowych*, w: *Pedagogika rodziny na początku XXI wieku w świetle pojęć i terminów*, red. B. Sieradzka-Baziur, Akademia Ignatianum w Krakowie, Kraków 2018, ss. 59-82.
- Prucnal-Wójcik M., *Wychowanie w rodzinie w świetle ustawodawstwa polskiego i dokumentów międzynarodowych*, w: *Pedagogika rodziny na początku XXI wieku w świetle pojęć i terminów*, red. B. Sieradzka-Baziur, Akademia Ignatianum w Krakowie, Kraków 2018, ss. 203-216.
- *Rodzicielstwo między domem, prawem, służbami społecznymi*, red. A. Kwak, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa 2008
- Ślipko T., *Zarys etyki szczegółowej*, Wydawnictwo WAM, Kraków 2005.
- *Ustawa z 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, Dz. U. 2011 Nr 149, poz. 887 z późn. zm.

Przewodnicząca
Rady ds. Stopni Naukowych
Uniwersytetu Ignatianum w Krakowie
Władysław Szulakiewicz
prof. dr hab. Władysław Szulakiewicz

